Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 233. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 8, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 8-го ГРУДНЯ 1995 р. Ч. 233. РІК CII.

Л. КУЧМА КРИТИКУЄ ПОВЕДІНКУ РОСІЇ

Київ (УНІАР). — „Зустріч президентів України і Росії може відбутися до кінця цього року“, — сказав 5-го грудня Леонід Кучма під час перебування у Китаї з державною візитою. За словами Президента України, він домовився про це з Президентом Росії Борісом Єльциним під час однієї з телефонічних розмов.

Л. Кучма підтвердив намір України розвивати двосторонні відносини з усіма країнами СНД, в тому числі і з Росією. У той же час Президент України піддав критиці Росію за некоректну поведінку у питаннях власности колишнього СССР за кордоном. „Згідно з підписаною у грудні минулого року угодою про новий варіянт розподілу боргів колишнього Союзу ССР, Росія має передати Україні приміщення для дипломатичних представництв у 36-ох країнах, але Росія досі цього не виконала“, — сказав Л. Кучма.

Україна і ЗСА упростили візовий режим

Київ (Р.Р.). — Як повідомило агентство УНІАН, покликаючись на начальника Консульського управління Міністерства Закордонних Справ Василя Коваля, Україна і ЗСА 4-го грудня домовилися у Вашінґтоні про спрощеня візового режиму між двома країнами.

Українська і американська делеґації обмінялися відповідними нотами. Відтепер громадяни України і ЗСА переїздитимуть через територію держави іншої сторони без віз. Крім того, до трьох років продовжено термін багаторазових віз. Поширено також коло громадян, яким надаватимуться такі візи. Тепер ними користуватимуться студенти, науковці і підприємці.

Громадяни, які їздять у службових справах, або як туристи можуть отримати одноразові візи на час шістьох місяців, заплативши 60 дол. Багаторазова віза до трьох років коштує 120 дол.

Президентом України хочуть мати В. Чорномирдіна

Київ (Р.Р.). — Тут 1-го грудня оприлюднено результати опитів, проведених незалежною фірмою „Юкрейн сосіолоджі сервіс“. На запитання „Коли б у наш час збереглася середньовічна традиції запрошувати на трон 'варягів', кого із закордонних політиків ви хотіли б бачити Президентом України?“ кияни відповіли: російського прем'єр-міністра Віктора Чорномирдіна — 7 відсотків; президента ЗСА Билла Клінтона — 5 відс.; російського президента Боріса Єльцина - 4 відс.

Трохи менше киян називали імена: Гельмута Коля — 3.5 відс.; Джана Мейджора — 3.5 відс.; Жака Шірака — 2 відс.; Саддама Гусейна — 1 відс.; Авґусто Піночетта — 0.5 відс., інших політиків — 11 відс.; не змогли визначитися з цього питання 62 відс.

Всього російських політиків хотіли б бачити керівником України 16 відс. опитаних, а західніх і східніх - 22 відс. Окрім Віктора Чорномирдіна і Б. Єльцина, називали імена Геннадія Зюганова, Григорія Явлінського і навіть Володимира Жириновського.

Україна розпочала видачу національних пашпортів

Київ (Р. Р.). — Віцепрем'єр-міністер України з питань державної безпеки та надзвичайних ситуацій Василь Дурдинець сказав, що Україна першою із країн колишнього СССР розпочала пашпортизацію населення з використанням пашпорта, виготовленого в Україні. Крім бланків внутрішнього і закордонних пашпортів, виготовляється також бланк проїзного документу для дітей.

При Кабінеті Міністрів створено міжвідомчу комісію із представників МВС, СБУ та Державного коітету кордону України, яка має забезпечити проведення пашпортизації, оскільки на кордоні часто затримують людей з підробленими пашпортами.

Л. КУЧМА ШУКАЄ КРАЩОЇ СПІВПРАЦІ МІЖ УКРАЇНОЮ І КИТАЄМ

Пекін (УНІАР). — Як уже інформовано, Леонід Кучма від 3-го до 8-го грудня відвідував КНР з офіційною візитою.

Після довшої кризи економіка України поступово стає на ноги, заявив 5-го грудня Л. Кучма, виступаючи в китайській столиці у Комітеті сприяння розвитку і міжнародної торгівлі на зустрічі з представниками ділових кіл Китаю і України.

„Ми вперше входимо у 1996 рік без гіперінфляції“, — наголосив Президент України. Він сказав, що визначальним завданням його поїздки до Китаю є пошук шляхів дальшого поглиблення економічного співробітництва між двома державами. Л. Кучма ознайомив представників китайських ділових кіл з економічним і науково-технічним потенціялом України, з перетвореннями, пов'язаними з переходом до ринкових відносин.

„Наші двері відчинені для чужоземного капіталу. Для цього є відповідна за-конна база. Україна намага-ється суворо виконувати свої зобов'язання перед закордонними партнерами“, — сказав Л. Кучма.

Президент України став першим чужоземним гостем такої ранґи, який відвідав ряд лябораторій Пекінського центру моделювання Академії космічної техніки Китаю. Він також оглянув лябораторію моделювання інфрачервоного наведення, випробування ракетних двигунів і моделювання радіольокаційних систем наведення.

Китай виявляє готовість до дальшого розвитку та поглиблення відносин і співпраці з Україною на основі взаємної поваги, рівности та взаємної вигоди. Про це сказав голова КНР Жінґ Жемінь після переговорів з Президентом України.

О. Мороз відвідав Запоріжжя

Київ (Р.Р.). — Голова Верховної Ради України Олександер Мороз 1—2-го грудня відвідав Запоріжжя, де зустрівся з керівництвом промислових і сільськогосподарських підприємств области.

Під час зустрічі голова українського парляменту наголосив на неприпустимості скорочення асиґнувань державного бюджету на капітальні вкладення в енерґетику з огляду на наміри держави відбудувати атомові та інші електростанції. Отож проєкт енерґетичної програми, схвалений Верховною Радою в першому читанні, потребує поправок. За словами О. Мороза прем'єр Євген Марчук „пристає до думки про необхідність повернення урядудо практики державних кредитів у пріоритетні галузі економіки“.

О. Мороз зазначив, що Верховна Рада, очевидно застосує вето до указу Президента, яким він підтвердив чинність указу про функції місцевих державних адміністрацій. Колізія навколо згаданого указу, за словами Мороза, засвідчує недосконалість положень конституційного договору про розподіл уповноважень між Президентом і Верховною Радою України. На його думку, указ втручається у правне поле Верховної Ради. Щоб усунути це протиріччя, у проєкті конституції треба передбачити відповідні засади.

За словами О. Мороза, основні параметри проєкту державного бюджету на 1996 рік відображають не особливості України, а продиктовані вимогами міжнародних фінансових організацій. Передусім це стосується твердих параметрів дефіциту бюджету та інфляції, яких передбачається досягти за рахунок зменшення видатків на соціяльну сферу і розвиток внутрішнього виробництва. О. Мороз переконаний, що парлямент відстоюватиме ідею державної підтимки основних галузей економіки. Він також підкреслив, що відхилення парляментом змін до Земельного кодексу України є остаточним рішенням, однак Уряд повторно вніс їх на розгляд Верховної Ради. На думку голови Верховної Ради, зміни до Земельного кодексу „становлять загрозу національним інтересам України, оскільки перетворюють товарну землю на товар“, що на його думку, є неприпустимим у нинішній економічній ситуації.

О. Мороз відвідав акціонерне товариство „Запорізький автомобільний завод“, комбінат „Запоріжсталь“ та взяв участь у вічу з нагоди відкриття пам'ятника воякам, загиблим у льокальних війнах, а також зустрівся з вояками-інтернаціоналістами.

Звернення до учасників віча надіслав також Президент України Леонід Кучма. Як зазначено у президентському зверненні, із 600,000 військовослужбовців, які воювали в Афганістані, кожний четвертий — представник України. І кожний четвертий із 15,000 загиблих також був громадянином України.

Вибухнула бомба в кабінеті російського депутата

Москва (УНІАР). — Тут у вівторок, 5-го грудня, о год. 5-ій вечора стався вибух у приміщенні Державної думи в кабінеті депутата Ніколая Лисенка.

Жертв немає, оскільки Н. Лисенко за хвилину до вибуху, за його словами, вийшов із кабінету у справах. Кабінет депутата і сусідні приміщення зруйновані.

Відповідальности за вибух ніхто на себе не взяв. Працівники парляменту твердять, що вибух був спричинений ручною ґранатою.

Н. Лисенко заявив журналістам, що, на його думку, цей терористичний акт став відповіддю „кримінальних елементів кавказького походження“ на вимоги депутата покласти край на державному рівні криміналізації суспільства. Інших версій Н. Лисенко не назвав.

Н. Лисенко також сказав засобам масової інформації, що українська організація УНА-УНСО надіслала йому листа з погрозами. За словами Н. Лисенка, „українська націоналістична організація“ звинуватила його у неповазі до України. Як відомо, влітку Н. Лисенко розірвав український державний прапор під час пленарного засідання Державної думи Росії. Після того він неодноразово неґативно висловлювався про українське керівництво, яке ніби-то не виконує волю українського народу про воз'єднання з Росією.

Після вибуху Н. Лисенко утримався від будь-яких коментарів щодо можливости причетности української організації до здійснення цього акту.

Н. Лисенко відомий ще за один „подвиг“. Під час сварки у російському парляменті він зірвав хрестика з шиї свого колеґи-депутата, колишнього священика.

ПРЕЗИДЕНТ Б. КЛІНТОН НАКЛАВ ВЕТО

Вашінґтон.— У середу, 6-го грудня, президент Билл Клінтон наклав своє вето на запропонований республіканцями плян збалянсовання державного бюджету впродовж наступних сімох років. Для оправдання вето Президент сказав, що представлений республіканцями плян є надто є надто скрайним і спрямований у злому напрямку. Сам одначе підкреслив, що запропонує інший плян, який також збалянсує державний бюджет впродовж наступних сімох років, але буде менш суворим у відношенні до зменшення державних видатків і включатиме набагато менші податкові знижки.

Для нікого це потягнення Президента не було несподіванкою, бо про накладення свого президентського вето на республіканський плян збалянсовання бюджету Б. Клінтон говорив вже від довшого часу. Щоб надати більшого значення цій церемонії накладення вето на головну частину республіканської програми „Контракту з Америкою“ Президент до підписання уживав перо, що ним колишній президент Линдон Б. Джансон підписував закон про створення державних програм медичного забезпечення Медікер і Медікейд.

Республіканці досить спокійно сприйняли цей наступний крок зі сторони Білого Дому, зазначуючи, що не можуть зупинити Президента, коли він дальше не хоче співпрацювати у ділянці збалянсовання державного бюджету, але прямує своїм шляхом. Одначе не забули також підкреслити, що по дорозі президент Б. Клінтон чим раз ближче наближається до їхнього пляну, взяти б хоча згоду збалянсовання бюджету вже у пропонованому республіканцями часі сім років.

В Україні

Дивляться в майбутнє

ЛЬВІВ. — Нестандартне рішення ухвалив львівський відділ НРУ. Розміркувавши, що довибори можуть не відбутися і що після прийняття конституції Верховна Рада скінчить своє існування, львівські рухівці почали формувати групу кандидатів на наступні вибори. Уже є 36 претендентів, які зголосилися працювати у 13-ти комісіях парляменту і конкурувати в боротьбі за сім міністерських постів, повідомила „Україна Молода” з 1-го грудня ц. р.

Малий бизнес в Україні покищо справді малий

КИЇВ. — Виступаючи на нараді з питань розвитку малого підприємництва в Україні, радник Президента з економічних питань Анатолій Гальчинський сказав, що Україні фактично доводиться починати цю справу з нуля. Якщо у розвинених країнах малі підприєм-ства дають 40-60 відсотків валової продукції і затруднюють до половини працездатного населення, то в Україні в малому приватному бизнесі працює лише 5 відс. Ні Уряд, ні місцева влада, за його словами, не дбають покищо про розвиток цієї галузі, про її правне, організаційне та фінансове забезпечення. Учасники наради, в якій зокрема взяв участь Президент Леонід Кучма, обговорили проєкт закону України про державну підтримку малого підприємництва і висловились за його якнайшвидше схвалення Верховною Радою.

Добре бути депутатом

КИЇВ. — Підписаний Президентом закон України про внесення змін і доповнень до закону про статус народного депутата надає депутатам ще більшу захищеність. Окрім помешкання, кабінету, референтів, матеріяльного забезпечення навіть після припинення депутатських уповноважень, їм ґарантується цілковиту недоторканість.

О. Мороз боїться, що Україна стане конституційною монархією

ЗАПОРІЖЖЯ. — На зустрічі з головами міських і районних рад народних депутатів Запорізької области Голова Верховної Ради Олександер Мороз гостро скритикував проєкт нової конституції України, сказавши, що вона закладає основи навіть не президентської республіки, а конституційної монархії. Він також сказав, що Верховна Рада, правдоподібно, ще раз підтвердить своє вето на указ Президента про функції місцевих адміністрацій. Рішучу незгоду О. Мороза викликали й запропоновані Урядом зміни до земельного кодексу та проєкт державного бюджету на наступний рік. Цей документ, за його словами, пристосований не до потреб України, а до вимог міжнародних фінансових організацій.

Севастопіль знову стає відкритим містом

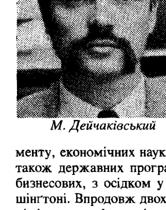
СЕВАСТОПІЛЬ. — Голова місцевої державної адміністрації Віктор Семенов підтвердив своїм розпорядженням постанову Кабінету Міністрів України про скасування з 1-го грудня закритого статусу цього портового міста. За совєтських часів Севастопіль був закритим містом не лише для чужинців, а й для більшости своїх громадян, з огляду на наявність там військових баз та хворобливу шпигуноманію совєтського режиму.

Каховська гребля може не витримати

ХЕРСОН. — Українські екологи висловили серйозне занепокоєння становищем Каховської греблі на Дніпрі. За їхніми словами, Міністерство Егерґетики України допустило катастрофічне переповнення Каховського водосховища, яке обслуговує потужну гідроелектростанцію у Новій Каховці. Якщо піщаноґрунтова частина греблі не витримає, наслідки цього прориву можуть бути фатальними для всього Причорномор'я. На вимогу екологів, урядова комісія негайно зайнялась вивченням небезпечної ситуації.

М. Дейчаківський став директором бюра Фундації „Евразія“

Джерзі Сиτі, Н. Дж. (О. К.). — Фундація „Евразія“, що має свій осідок у Вашінґтоні, повідомила, що Микола Дейчаківський, відомий активіст із молодшого покоління, який перебуває вже п'ятий рік у Києві, став тепер директором цієї Фундації в Україні.



М. Дейчаківський

М. Дейчаківський, переїхавши з Клівленду до Києва працювати в Міжнародному інституті менаджменту, як директор, останньо став заступником директора Фундації Сороса на Україну. Із цих постів має вже великий досвід у працях різних фундацій, що діють в Україні і теперішній новий пост дає надію, що і тут він розгорне активну діяльність.

Фундація „Евразія“, яка постала в 1993, році є приватною незаробітковою установою яку створила Аґенція для міжнародного розвитку ЗСА для навчання менаджменту, економічних наук, як також державних програм і бизнесових, з осідком у Вашінґтоні. Впродовж двох років існування фундація заложила для своєї допоміжної праці СНД бюра в Москві, Ташкенті, Саратові, Владивостоку і Єревані. Тепер бюро в Києві буде обслуговувати Україну, Білорусь і Молдову. Бюро в Києві працює вже від кінця 1993 року та в часі свого існування приділило 200 „ґрентів“ на суму 25 млн. дол.

Фундація „Евразія“, маючи великий успіх у своїх допоміжних акціях, які охоплюють різні ділянки розвитку тих країн, в яких фундація працює, звернула увагу на себе так в американському Конґресі, як і Державному департаменті, а при тому також в колах міжнародних інвесторів і часто її ставлять як приклад справжньої помочі, що приносить користь.

Іменування тепер директором фундації М. Дейчаківського, з його досвідом в цій ділянці, дає запоруку дальшого успіху праці фундації з користю для молодої української держави.

Дбайливо виданий і багато ілюстрований звіт із праці цілої фундації за 1994 рік вказує на широкий діяпазон дії та помочі державам СНД, зокрема у розвитку малих підприємств.

Шахтарі продовжують голодівку.

ДОНБАС. — Тут продовжують голодівку вісім шахтарів-інвалідів праці з виробничого об'єднання „Артемвугілля“. Їх підтримують учасники пікетування, працівники цього ж об'єднання, котрі протестують проти систематичного затримання виплати пенсій і заробітків та щомісячної допомоги.

В АМЕРИЦІ

ДЕМОКРАТИ ВКІНЦІ ВИРІШИЛИ приєднатись до республіканської думки про збалянсовання державного бюджету впродовж семи років. У вівторок, 5-го грудня, Білий Дім подав до відома, що представить Конґресові найближчими днями свій плян ліквідації державного дефіциту в часі сімох років і конкретні пропозиції зменшення видатків на медичну забезпеченеву програму Медікер. Це перший крок зі сторони Білого Дому, до зрушення з місця цього політичного застою, після майже цілорічного бльокування розмов у цій справі.

З УВАГИ НА ТЕ, ЩО СЕНАТОР Роберт Дол, провідник республіканської більшости, не зумів переконати своїх колеґ у тому, що треба підтримати плян президента Билла Клінтона, про висилку 20,000 загону американських військ до Боснії для встановлення і закріплення миру в цьому реґіоні, то був змушений дебати над цією справою перенести до наступного тижня. Серед його найбільш відомих співробітників, які не згідні у цій справі з ним, є сенатори Трент Лотт з Міссіссіппі та Алфонс Д'Амато з Ню Йорку. Хоч це в основному неконечно мусить вплинути на результати, то все ж таки це ставить Р. Дола у небажане політичне становище розраховувати на голоси демократів у цій справі.

ДИРЕКТОР ПОШТОВОЇ СЛУЖБИ ЗСА Марвин Ранйон позвітував у вівторок, 5-го грудня, управлінню згаданого підприємства, що у звітовому 1995 році підприємство мало прибутків на суму 1.77 блн. дол. з усього річного обороту 54.9 блн. дол. Він підкреслив, що це досі найбільший однорічний прибуток у всій історії Поштової служби ЗСА, і з усього видно, що наступний 1996 рік буде також таким успішним. Впродовж 1995 року Поштова служба ЗСА доручила адресатам рекордову кількість листів і посилок — 180.7 блн., у порівнянні з 1994 роком, коли було доставлено тільки 177 блн. штук пошти.

У СВІТІ

У ВІВТОРОК, 5-го грудня, міністри закордонних справ і міністри оборони країн НАТО провели у Брюсселі перше за 16 років спільне засідання і схвалили плян уведення в Боснію 60,000 вояків і старшин Північно-атлантичного оборонного союзу. Державний секретар ЗСА Воррен Кристофер назвав боснійську мироносну місію „коаліцією могутности і принципів“. На його думку, ця акція ще на півсторіччя забезпечить союз життєздатністю. Крім країн — членів НАТО, у боснійській операції беруть участь ще 14 держав: Австрія, Чехія, Словаччина, Польща, Україна, Швеція, Естонія, Фінляндія, Мадярщина, Латвія, Литва, Пакістан, Румунія і Росія. Російські вояки, згідно з попереднім домовленням, підлягатимуть не НАТО, а тільки американським командирам, а українські — тільки французьким.

ПОВІДОМЛЕННЯ
членам і відділам УНСоюзу

Повідомляємо членів і відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від відділів

не пізніше, як вполудне 22-го ГРУДНЯ 1995 РОКУ.

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1995 рік. З уваги на це, закликаємо всіх членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше як у П'ЯТНИЦЮ, 22-го ГРУДНЯ 1995 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.
Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Чи крок взад?

Останніми часами преса України, як і американська, звертає сильну увагу на сучасний економічний стан України. Такі заголовки як „Реквієм цифр", „Обіцяний рай обернувся пеклом" чи „З нашими долярами краще жити в Америці" є на порядку денному, а статті представляють незадовільний прогрес приватизації, подорожчання товарів у 2.2 раза за 1995 рік, а платних послуг у 5.5 раза та інші докази більшої економічної кризи, як була в 1994 році. Можливо, що саме погіршення економіки, а не її піднесення, викликує ці алярмуючі твердження та сумні передбачення на майбутнє, які турбують усіх громадян, а з тим і нас — українців на Заході. І тут немає що старатися бути оптимістом, бо, як пише газета „Вісник" з 4-го листопада, — „гірка правда краще, ніж солодка брехня".

Ми, однак, привикли цю „гірку правду" обвивати у сувій брехні, бо, мовляв, це діє краще на ментальність українців, а вже зокрема на ментальність тих, що бажають бачити цвітучу економічно та інтелектуально молоду українську державу.

Але коли навіть тутешні оптимісти відкинуть усі алярмуючі звідомлення української преси, ледве чи можна перейти до порядку денного над холодною аналізою того, що діється в Україні, яку подають чужинецькі журналісти.

Саме в популярному журналі „Економіст" за листопад подана така холодна аналіза економічного стану сьогоднішньої України під багатозначним заголовком „Сковзуватися дозаду?" Автор стверджує, що голосні вимоги уступлення Президента Леоніда Кучми чуються щораз частіше у Верховній Раді, яка опанована комуністами і соціялістами, а перспектива економічної стабільности, яка кілька місяців тому виглядала ще краще, тепер помітно погіршала. І тут автор подає, що Верховна Рада старається затримати приватизацію, зокрема усіх підприємств пального, як і колективних господарств, що держава винна робітникам зарплату на висоту 1.1 більйона долярів, а її дефіцит зріс в 1995 році на 7.3 відсотка.

Говорячи про „гірку правду", стаття „Економіста" без найменшого вагання пише, що Л. Кучма, либонь, втомився і втратив зацікавлення економічними проблемами із зростаючою їхньою кількістю, а передав справи Євгенові Марчукові, „колишньому начальникові КГБ". Ледве чи українські газети так відверто пишуть про раніше становище теперішнього прем'єрміністра України...

А цей, навчений попереднім постом, є обережним у висловах і ділах, зокрема коли йдеться про стосунки з Росією. Розуміється, причиною тут може бути близька зима, що розпочалася в Україні морозами і снігами вже у листопаді, а як добре всі знають, Україна залежна від Росії у доставі пального, за яке заборгованість росте, а не маліє. Тут вина не лише держави, але також споживачів газу, яких заборгованість у 1995 році становить досі вже 246 трлн. крб. Громадяни України ніяк не хочуть звикнути до того, що треба платити за вживання газу і оливи.

Ось, отже, маємо блудне коло, з якого важко знайти вихід і яке витворює цей песимізм, що його відчувається, читаючи пресу з України.

Ніяк не помагає в цій ситуації хабарництво та широка мережа мафій, яка, здається, працює успішно в кожній ділянці.

Однак Світовий банк дальше заявив свою готовість дати Україні позичку 1 блн. дол. річно в наступних трьох роках, але тільки під умовою, що економічні реформи будуть продовжуватися.

Якщо Україна того не виконає, то, на думку одного із представників Державного департаменту ЗСА, „вона віддає ключі своєї незалежности в руки наступного президента Росії".

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Микола Руденко

ЯК НАМ ДАЛІ ДІЯТИ?

II

Москва одразу ж почала платити Л. Кучмі та його колегам найлютішою ненавистю. Наведу деякі приклади. Я вже писав у свій час про те, як адмірал Балтін під час святкування роковин Чорноморської фльоти виставив дружин Кучми й Марчука із президії зборів на задні лави, хоч дружини старших російських офіцерів сиділи поруч з чоловіками в президії. Виставлений був також адмірал Безковорайний — командувач українських військово-морських сил. Діялося це на українській землі — в Севастополі. А ось що сталося в Ізраїлі під час похорону убитого прем'єра. Аби українська делеґація, очолювана Л. Кучмою, не спізнилася на візиту до Черномирдіна, ізраїльський розпорядник посадив її в автобус до росіян — український автобус був замурований на стоянці сотнями інших авт. Та офіцер російських спецслужб скомандував:

— Всім чужоземцям вийти геть!

Президентові Л. Кучмі, міністрові закордоних справ Удовенкові та іншим українським зверхникам довелося покинути напівпорожній автобус, який ішов саме туди, куди їм належало їхати. З доброї ласки їх підібрали японці, що їхали до своєї амбасади. На зустріч з Черномирдіним українська делеґація не потрапила. Чи можна уявити, щоб так брутально був висаджений з українського автобуса російський президент? Повірити в щось подібне — неможливо.

А нещодавно п'яні російські митники вчинили погром у поїзді Москва — Одеса. Били провідників і пасажирів, порпалися у валізах, розкидали по вагонах речі. Це був звичайнісінький бандитизм. При цьому чути було лайку: „Бєй ґрязних хохлов!". Та й багато інших виразів, яких не прийнято наводити в пресі. Найбільше бандитів цікавили харчі — їх негайно відбирали.

Всі ці епізоди (особливо останній) показують, як російські органи пропаґанди підігрівають ненависть до України в глибинах свого народу. І це, звичайно, не випадково: треба знайти винних у невдачах московських урядовців. В Росії вистачить хліба лишень до лютого — так пишуть московські газети. Сьогодні хлібина в Москві коштує втроє дорожче, ніж у Києві. Звідси й ненависть. А що буде завтра?

Іще недавно Росія перебувала в кращому економічному становищі, ніж Україна. Покищо ми не вийшли з кризи, але падіння народного добробуту призупинилося. Не те діється в Росії: війна в Чечні та неврожай 1995 року підірвали добробут росіян. Цього року Росія на 150 мільйонів свого населення зібрала всього лишень 65 млн. тонн збіжжя. Проста аритметика показує, що це катастрофічно мало. Доки є нафта й ґаз, якось можна уникнути голоду. Та що робитимуть росіяни, коли вичерпаються в надрах рятівні енерґоносії? Для України це також безрадісна перспектива: голодний велетень завжди завдатавиме їй багато клопоту. Це щонайменше. А щонайбільше... Про це моторошно й подумати.

Для України із цього вельми критичного становища існує непоганий вихід: виробляти по 100-150 мільйонів тонн збіжжя на рік — тобто потроїти власну врожайність. Це не так уже й багато, якщо згадати, що Західня Европа сьогодні на значно гірших землях вирощує втричі більший врожай, ніж Україна. Продаючи Москві пшеницю й цукор, Україна відверне голодні бунти в Росії та ще й матиме непогані прибутки. Адже ж купувати українську пшеницю для росіян значно вигідніше, ніж канадську й американську. Йдеться про складність транспортування через океан, завантаження й розвантаження в пристанях тощо. Це дуже великі трудноші й втрати. Отже сама природа потурбувалася, аби Україна мала безмежний ринок для своєї сільсько-господарської продукції. Але як нам подвоїти й потроїти врожайність?

Саме тут ми й потрапляємо в глухий кут: колгоспно-радгоспна система не лише не здатна збільшити врожайність, а якраз навпаки: якщо в Україні не переможе ринок землі — ми загинемо. Марно сподіватися, що ця перемога прийде знизу: старі й підстаркуваті колгоспники вже не мріють про власну землю — для них пізно розпочинати фармерське господарство. А молоді в колгоспах сьогодні дуже мало. Перемога може прийти лише від самого ринку, а ринок землі належить розпочинати з відповідного декрету — тобто згори. В нього мають включитися не лише колгоспники, а всі без винятку громадяни України. Чому? Тому, що село втратило найбільш енерґійних і талановитих — вони не бажали миритися із сьогочасним кріпацтвом, знаходили для свого розуму й рук застосування у великих містах. Тепер вони готові повернутися в поле, але те поле має стати їхньою власністю — не інакше. Світова практика показує: за сучасної аґротехніки фармерів багато не треба — 2% населення годують Америку та ще півсвіту.

Але я чув, як на сесії Верховної Ради закричали Петра Саблука, котрий нині очолює аґропромисловий комплекс — кричали й ледве не свистіли тоді, коли він заговорив про неминучість такої дійсности: земля має стати товаром. Комуністична більшість йому не дозволила продовжувати — у Саблука забракло сил подолати шалену обструкцію. А це є не лише Саблукове становище — це становище Президента й Уряду. Що ж нам робити, як далі діяти? Не знаю. Проте мені ясно одне: якщо цього не знатимуть Уряд і нація — ми не переможемо.



ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА

Д-р Павло Пундій

Очна главкома (glaucoma)

Поки приступимо до теми, хочу подати коротко анатомію ока.

Око — це орган зору людини, яке має форму неправильної кулі-очного яблука, що за допомогою зорового нерва є зв'язане із зоровим центром у мозку.

Воно має ще допоміжні частини — повіки, слізні органи і м'язи, що рухають оком.

Очне яблуко складається з ядра і капсули. Ядро є поділене на дві частини: в меншій, передній частині, є передня і задня камери, заповнені т. зв. водяною вологою і кришталиком — лінзою, більша, задня частина, заповнена скловидним тілом.

Капсула ока складається з трьох оболонок: зовнішньої — білкової (склери), яка спереду переходить у рогівку; середньої — судинної, яка спереду переходить у дугівку (iris, райдужку), що в центрі має отвір-зіницю (pupil); внутрішньої сітківки, яка складається з піґментних і зорових клітин, що приймають світло.

Проходячи через зіницю, промені світла заломлюються у кришталику і входять до середини ока та сходяться на сітківці, даючи на ній зображення предмета. Це зображення за допомогою зорових нервів передається в центральну нервову систему (головний мозок) і людина бачить цей предмет.

Якщо кришталик не працює нормально, який більш або менш заломлює світло і образ не падає на сітківку, то нам треба носити відповідні окуляри. Коли кришталик є нечистий і не прозорий, то ми дістаємо катаракту-більмо, і нам треба піддатися відповідній операції.

Коли тиск рідини в оці збільшується і нищить зорові клітини на сітківці, то помалу тратимо зір і дістаємо проґресивну або раптову сліпоту-главкому.

Найчастіше главкома (зелена вода) буває в хронічній формі. Хворий скаржиться переважно на поступову втрату зору й туман в очах. Час від часу, коли дивиться на світло, привиджуються йому кольори веселки, око потроху болить, зіниця розширена, зеленуватосіра, і мало реаґує на світло. Через 2-4 роки око зовсім сліпне.

Тому в цих випадках, у старшому віці, пацієнт мусить мати періодичне, що 6-12 місяців, обстеження ока очним спеціялістом, який зміряє тиск рідини в оці (нормально є 18-22 мм Hg), а при главкомі підвищується втроє (до 40-60-70 мм Hg), та припише відповідні очні краплі і таблетки.

При акутній главкомі, що може постати раптово з болями очей і голови, нудотою і блюванням та появою кольорових плям навколо джерел світла, швидка лікарська консультація є необхідна, щоб поставити правильну діягнозу (не мішати з катарактою) та дістати швидку допомогу і, як треба, піддатися відповідній операції, щоб зменшити тиск і забезпечити нормальну циркуляцію рідини в оці.

Юрій Р. Рибак

БОРГИ І КРЕДИТНІ КАРТКИ

У ЗСА доволі багато говориться, а мало робиться, щоб зменшити державні борги, що досягають п'яти трильйонів долярів. У той же час згадується теж про щораз більше задовження споживачів, яке незабаром може дорівняти висоті державного боргу. Це означає, що після сплати податків 92 відс. домашнього доходу споживачів ідуть на виплату не лише застави, що стосується нерухомого майна, себто морґеджу, позик на автомобілі, але й інших зобов'язань. Тепер борг на самих лише кредитних картках сягає майже 400 блн. дол., а 70 відс. боржників виявляють пересічний несплачений балянс около 4 тисяч долярів на особу. У загальному статистика подає, що, як ніколи досі, значно більше американців живе у боргах і більшість з них не платить затягнених позичок, які у вересні ц. р. становили рекордову суму — 995 блн. дол.

Як довго вони можуть це робити і як їм цього позбутися?

Один з можливих розв'язків — зголосити особисте банкрутство. Цього року з нього вже скористали 800 тисяч осіб!

Борг — це „дитина позики". Тут є дві правні сторони: той, хто дає, і той, хто бере. Ті, що дають, мають дохід, бо гроші роблять гроші завдяки одержаним відсоткам. Але коли позики переходять у категорію безнадійних, то це зменшує дохід банку чи фінансової установи. А тому що ціла економічна система пов'язана зі собою, то банкові втрати можуть впливати на біржовий ринок і зростаюче побоювання кризи, яка може наближатися.

У наших часах під впливом розвитку модерної технології і ринкової поведінки споживача на економічному небозводі заблиснула кредитна картка. Вона стала новим елементом доповнення формальної процедури „безболісно" отримати до визначеної висоти позику. Це використовують підприємчиві американці і вживають кредитні картки, а також готівку зі „заставлення дому", щоб покривати все — від плати за навчання у коледжі до речей першої потреби, з одягом і харчами включно. І нічого тут дивного. Цю поведінку споживачів диктує, властиво, існуюча економічна ситуація на ринку праці, де величина фірм ліквідується або зменшується, звільняється людей з праці, а ті, що залишилися, одержують заробітну платню з незначною підвишкою. Це, очевидно, підкопує не так сильно фінансове становище звичайних робітників, як саме розумових — службовців. Можна зрозуміти їхнє почуття, що у порівнянні з минулим сучасний дохід не вистачає задовільнити великі сподівання. Як рятунок є можливим вважати користи з кредитних карток як нормальний дохід. Хто, однак, так поступає і живе в уяві минулих добрих часів, той стає перед поважною загрозою проблеми як пов'язати кінці з кінцями. На цю короткозорість плянування власного бюджету радять забути жити мріями, а жити дійсністю наших днів, щоб не занурюватися у морі боргів.

А з боргів можна вийти. Потрібно тільки сильної волі і позбутися фальшивої амбіції імпонувати іншим, коли власні фінанси захитані в основі. Для оздоровлення фінансового становища треба існуючі витрати звузити до найконечніших! Це гарно звучить у теорії, а практика йде іншим шляхом. Ось наближаються свята Різдва і у тому часі можуть статись непродумані витрати, як то кажуть, „соломкою, яка переломила хребет верблюда". Уже з природи людина є людиною і не так легко змінює те, до чого звикла. Зміна означала б зірвати з традицією!.. Тому і спокусу стриматися від різдвяних закупів не так легко подолати. Про це добре знають видавці кредитних карток і проти надії сподіваються зібрати теж цього року великі гроші... Вони стали аґресивні і стараються поштою здобути якнайбільше нових клієнтів. Минулого року американських споживачів залила повінь двох з половиною більйона заяв, щоб одержати кредитну картку. Тут же пропоновано багато можливостей заощадити на оплатах, платити нижчі проценти, одержати вищий кредит і т. п. Але бракувало тут згадки, що при остаточнім виборі конечна обережність. Чому?.. Тому що відсотки змінюються, оплати підвищуються, накладаються кари за неточне сплачування боргу. Є теж велика можливість, що кредитну картку видавець може відкликати, коли знайде в ній брак джерела доходу. Для нього найгіршими клієнтами є ті, що не мають постійно великого балянсу і ті, що точно платять без відсотків... Прийнялося вже і те, що багато ви-

(Закінчення на стор. 3)

Іван Щерба,
Львів

НЕЗЛИМ ТИХИМ СЛОВОМ...

(У вінок спогадів про Ірену та Романа Левицьких).

I

Минають роки і десятиліття , але в пам'яті зберігаються імена тих людей, які безкорисливо віддавали усі свої знання, сили для добра нашого знедоленого українського народу.

Серед тисяч таких скромних і самовідданих трудівників хочеться згадати сьогодні добрим словом Ірену з роду Пасічинських та Романа Левицьких, педагогів української учительської самінарії, заснованої з ініціятиви видатного вченого зі світовим іменем, вихідця з Лемківщини Володимира Кубійовича та Омеляна Цісика, в 1940 році в чарівному містечку Криниця на Лемківщині, сучасна Польща.

Українська учительська семінарія стала великим культурно-освітнім центром всієї Лемківщини. 80 відсотків учнів цієї семінарії становили діти лемківських шкіл.

Ірена Левицька працювала в той час директором української народної школи в Криниці, яка була базовою для української учительської семінарії й проводила з нами, майбутніми вчителями українських шкіл, педагогічну практику, а Роман навчав учнів семінарії музики та співів.

Я мав щастя вчитися у цих самовідданих талановитих педагогів, патріотів української нації, прекрасних фахівців своєї справи.

Досі пам'ятаю показові лекції Ірени Левицької, її вміння у простій і доступній формі подати своїм учням навчальний матеріял, знайти ключик до серця кожного учня, емоційність і патріотизм викладу. Все це не могло не зачарувати нас, молодих, майбутніх вчителів українських шкіл.

А якими задушевними і щирими були розмови з семінаристами при підготові до проведення нами перших лекцій з дітьми, про підбір навчального матеріялу, плянування роботи вчителя на кожний навчальний день, на академічний рік, проведення різних позаклясних та позашкільних заходів.

Коли проведені лекції семінаристами під керівництвом і методичною допомогою Ірени Левицької оцінювалися на відмінно комісією на чолі з надзвичайно вимогливим, але незмінно справедливим Омеляном Цісиком, радості Ірени Левицької, здавалося, не було меж. Це було для неї найкращою нагородою за її сумлінну працю. В знак вдячности й ми, семінаристи, поділяли з нею цю радість.

Традиційними були в семінарії дитячі ранки та вечори, присвячені Т. Шевченкові, І. Франкові, Лесі Українці, М. Лисенкові та іншим визначним діячам української культури, проведення яких І. Левицька спільно з нами, семінаристами, підготовляла. Роман Левицький теж прилучався до цієї роботи, він допомагав ставити дитячі п'єси, проводити тематичні вечори і ранки як з учнями школи, так і з семінаристами. Багатьом назавжди запам'яталася опера „Коза-Дереза", з якою юні актори під керівництвом Ірени Левицької виїжджали в навколишні села Лемківщини — Тилич, Мохначку, Солотвину, Лабову, Жеґестів й інші.

Діти Криницької народної школи дружили з учнями сільських шкіл, а вчителі цих шкіл охоче переймали багатий досвід Ірени Левицької. Вона виступала перед вчителями з доповідями на теми методики викладання різних предметів та проведення лекцій у народних початкових школах.

Така спільна праця сприяла встановленню національної свідомости дітей Лемківщини в протиборстві з москвофільством та поліпшенню роботи українських шкіл по всій Лемківщині в 40-их роках XX ст., бо до цього часу в селях Лемківщини повсюдно були школи з польською мовою навчання.

Велика заслуга в організації українських шкіл в Новосандецькому повіті на Лемківщині належить Романові Левицькому, коли він працював до повного переходу в учительську семінарію в Криниці інспектором шкіл в цьому повіті. Але справді подвижницьку роботу на ниві української культури проводив Роман Левицький, будучи уже на посаді в українській учительській семінарії в Криниці. Надзвичайно цікавими були його лекції з теорії музики, сольфеджіо та історії музики. Він міг годинами надхненню розповідати про життя і творчість Миколи Лисенка, Станіслава Людкевича та інших талановитих композиторів. Слухачі так зачаровувались лекціями лектора, що, здавалось, кожен мріяв у майбутньому стати визначним композитором.

На лекціях співів Р. Левицький приділяв велику увагу вивченню патріотичних пісень, яких ми в свою чергу навчали молодь у селах Лемківщини під час наших виїздів на вакації. Тож часто можна було почути вечорами „Гей, там на горі Січ іде", „Не пора, не пора", „Засяло сонце золоте" та інші.

Та гордістю Р. Левицького і семінарії та всієї Лемківщини був хор семінарії, організований ним же, нашим дорогим і талановитим учителем. Репертуар хору складали пісні в обробці славетних українських композиторів Лисенка, Леонтовича, Стеценка, Ніщинського, Людкевича, Козака, Колесси, а також чимало українських лемківських пісень, зокрема „Ой, верше мій, верше", „Ой, чиє ж то полечко неоране", „Горіла липка", „Откась соненько сходило", „В горах Карпатах там би я жив" та багато інших. Чимало місця займали й церковно-релігійні пісні, які хор щонеділі і свята співав на Богослуженнях у шкільній каплиці — на греко-католицьких, а часом на православних Богослуженнях, бо тоді був справжній екуменізм в семінарії. Керівник хору Роман Левицький надавав велику допомогу керівникам інших хорів у Жеґестові, Криниці, Мушині, Новому Санчі, Горлицях, Сяноці й ін. Досвід хору учительської семінарії мав великий вплив на розвиток хорового мистецтва по всій Лемківщині.

(Закінчення буде).

БОРГИ...

(Закінчення зі стор. 2)

давців карають клієнтів, коли вони не осягнуть встановлених ними стандартів, про які, буває, клієнти нічого не знають!..

Але клієнти не сплять і мають свій спосіб як доцільно використати можливості картки для власної вигоди. Коли, скажімо, вони опиняться у скрутному фінансовому становищі, то змінюють кредитну картку на іншу з нижчою відсотковою ставкою, яка зобов'язує принаймні на один рік, а тому, що на ринку є достатній вибір між різними кредитними картками, стараються сплачувати балянс старої картки новою.

Американські економісти не турбуються загально високим боргом своїх споживачів, мовляв, він ще не загрожує економіці; найбільший борг у відношенні до заробітку виявляють люди вищої групи доходу, а не нижчої, що збільшує ґарантію сплачення позики... Кредитна картка теж має своє позитивне значення. Треба тільки знати, як її використати і зберігати перед зловживанням. Вона ж практично заступає готівку, хоч не є банкнотом, а тільки карткою з плястики.

ПОПУЛЯРНИЙ ДІЯЧ російської соціял-демократії Алєксандр Яковлєв у своїй новій книжці „Які мощі, такий і єлей", між іншим, пише: „Большевизм несе відповідальність перед народом за насильницький переворот у 1917 році. Він був протизаконний, його треба засудити. Большевизмові не вдасться уникнути кари за встановлення людиноненависницької диктатури. У висліді її злочинних дій загинуло понад 60 мільйонів осіб. Большевизм, цей різновид російського фашизму, виказав себе головною антипатріотичною, русофобською силою, яка стала на шлях геноциду власного народу". Однак А. Яковлєв ні словом не згадує про незрівняно тяжчі злочини большевицького режиму щодо десятків інших народів, зокрема і особливо щодо українського.

У ПРАЗІ ВІДБУВСЯ VI з'їзд Комуністичної партії Чехії і Моравії, на якому 400 делеґатів представляли 200,000 членів партії. З'їзд знову обрав головою КПЧМ Мірослава Ґребенічека і затвердив політичну декларацію, яка засуджує „взятий владою курс на ліквідацію соціяльних ґарантій для трудящих, вступ країни до НАТО і Европейського союзу". М. Гребенічек у своїй промові запевнив, що його партія є „найбільш масовою і тому найсильнішою" і має всі шанси домогтися „переважаючого представництва в парляменті", вибори до якого призначено на наступний рік. М. Ґребенічек обминув своєю увагою той факт, що члени його партії — то старші віком люди, пенсіонери, а серед молодих громадян вона абсолютно не користується авторитетом. Результати останніх опитувань завідчують, що Комуністична партія Чехії і Моравії в найкращому разі може дістати у виборах 8 відсотків голосів.

ПОДІЇ

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ

Ню Йорк. — Тут у неділю, 17-го грудня, Український Музей, 203 Друга аве., влаштовує великий різдвяний базар, який проходитиме від 11-ої до 5-ої год. Телефон для інформацій (212) 228-0110.

ВІДЗНАЧЕННЯ 60-ЛІТТЯ ПРОФ. Л. РУДНИЦЬКОГО

Філядельфія. — 43-ій Відділ Союзу Українок Америки та місцевий Український Освітньо-Культурний Центр під патронатом Осередку Праці Наукового Товариства ім. Шевченка у Філядельфії влаштовують вечір-відзначення 60-ліття проф. Леоніда Рудницького. Вечір відбудеться у суботу, 16-го грудня, в залі УОКЦентру, 700 Сідар ровд, Дженкінтавн, Па. Його відкриє д-р Альберт Кіпа, відбудеться мистецька програма. Ведуча — Христина Кульчицька. О 6-ій год. вечора — коктейл, о 7-ій — вечеря. Вступ — 30 дол.

ДОПОВІДЬ ПИСЬМЕННИКА А. ЧЕНДЕЯ В НТШ

Ню Йорк. — НТШ в Америці влаштовує доповідь письменника, в минулому переслідуваного, тепер — активного діяча української культури Івана Чендея на тему „Політичні й літературні процеси в Україні, зокрема на Закарпатті". Доповідь відбудеться у суботу, 16-го грудня, в НТШ, 63 Четверта аве. в Ню Йорку. Початок о 5-ій год. вечора.

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики домів.

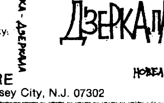
Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хворіб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням.

Адреса у Мангеттені
ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі
105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

УКРАЇНСЬКЕ-АМЕРИКАНСЬКЕ ВЕТЕРИНАРНЕ ТОВАРИСТВО
спільно з
УКРАЇНСЬКИМ МЕДИЧНИМ ТОВАРИСТВОМ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ і ТОВАРИСТВОМ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ в Чикаґо, Ілл.
мають шану запросити всіх деб'ютанток на
Річний Баль
який відбудеться
в суботу 27-го січня 1996 р.
в "Chicago Hilton & Towers Hotel"
Всіх заінтересованих деб'ютанток і гостей просимо звертатися по ближчі інформації до
Марії Ковальської
на телефон (708) 501-4569

Мистецьке оформлення
ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА
У книжці 16 новель.
Ціна: $12.00. Пересилка $1.00.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302



Продовження традиції УЛТПА в добі великих світових змін

Українське Лікарське Товариство Північної Америки (УЛТПА), одно з найстарших українських професійних товариств, до сьогодні продовжує спадщину своїх засновників, об'єднуючи членів медичної професії та допомагаючи їм у професійному рості, а українській громаді в її різноманітних потребах.

Найстарший і один з найчисленніших відділів УЛТПА, Метрополітальний Відділ Ню Йорку, відбув свої загальні збори 3-го листопада 1995 р. в Іст Гановер, Н. Дж., де вибрано управу на дворічну каденцію в складі: д-р Адріян Баранецький, голова; д-р Юрій Демидович, заступник голови; д-р Юрій Крижанівський, скарбник; д-р Лев Волянський, англомовний секретар; д-р Люба Стефанівська, україномовний секретар; члени управи: Олег Денисюк, д-р Леся Кушнір і д-р Юрій Савицький.

УЛТПА це професійна і громадська асоціяція лікарів, дентистів, фармацевтів та членів інших споріднених медичних професій українського походження, які живуть на терені ЗСА і Канади. Метою Товариства є сприяти, захищати і розвивати мережі професійної діяльности, плекати й утримувати товариські зв'язки і спілкування в українській медичній громаді, дорогою багатосторонньої діяльности. Лікарське Товариство було засноване в Ню Йорку 22-го січня 1950 року лікарями-іміґрантами, колишніми членами Львівського Медичного Товариства, яке було спадкоємцем Лікарської Комісії заснованої в 1897-му році при Науковому Товаристві Шевченка.

Під цю пору існує 17 відділів УЛТПА в ЗСА і Канаді з членсвом понад 1,500. Товариство завідує музеєм, бібліотекою, що має 1,800 медичних книжок і журналів в українській мові, як рівнож завідує бібліографічними та медичними архівами в приміщенні головної управи в Чикаґо. УЛТПА організує що два роки наукові конференції та з'їзди делеґатів в різних місцевостях Північної Америки. Останній з'їзд делеґатів і наукова конференція відбулися на Союзівці в Керґонксоні, Н. Й., 22-25 червня 1995 р.

УЛТПА рівнож організує і спонзорує медичні конференції в Україні, багато з них в рамках конґресів Світової Федерації Українських Лікарських Товариств (СФУЛТ). СФУЛТ уже відбув два із своїх дворічних конґресів в Україні, один у Києві й один у Харкові. Тепер заплановано відбути 6-ий конґрес 8-14 вересня 1996 р. в Одесі. Запрошується усіх зацікавлених в охороні здоров'я нашого народу до численної участи. Лікарі, які плянують виголосити доповіді повинні надсилати свої тези на адресу д-ра Зарічного: B. Zaricznyj. M. D., 125 Oakmont Drive, Springfield, IL. 62704 (Тел. 217-546-2416, факс 217-546-8386).

Багато членів УЛТПА впродовж довгих років уділяють добродійну медичну поміч і опіку потребуючим та забезпечують охорону здоров'я громади. Дуже успішною виявилася програма медичних доповідей і консультацій різних спеціялістів для української громади Ню Йорку. Та програма була здійснена за ініціятивою Союзу Українок та УЛТПА. Подібні програми відбувалися в Торонто, Чикаґо, Філядельфії, Воррен та інших містах. Багато лікарів також довгі роки дописували статті медичного та загально-інформативного здоровельного змісту на сторінках „Свободи" і „The Ukrainian Weekly". У деяких містах вони надавали медичну поміч і опіку членам дипломатичної служби України та новоприбулим хворим з України.

Більшість українських лікарів має великі успіхи в професійнії праці не тільки приватній, але також в академічних та адміністраційних інституціях, де вони часто займають передові становища. Свідомі свого походження, вони також беруть активну участь в медичних та громадських програмах допомоги Україні, користуючись своїми високими становищами та можливостями. Ці програми є ведені американськими та українськими інституціями, такими як: US Agency for International Development, The American International Health Alliance, Osvita Program of the Federal Canadian Government, US Department of Defense Medical Program, Project Hope, SUM Medical Aid Fund, Americares, Twin Cities, Children of Chornobyl Relief Fund, Medical Clinic on Wheels та інші. Зв'язки, які наші лікарі нав'язали з тими допомоговими організаціями та позиції в університетах, медичних школах і різних спеціялізованих асоціяціях, служать їм нагодою поінформувати лікарів Заходу про Україну й інтеґрувати Україну із західним медичним світом.

В часах, коли Україна була під совєтською окупацією, „Лікарський вісник", журнал УЛТПА, був єдиним україномовним медичним журналом у світі. Журнал видається редакційною колеґією під проводом головного редактора д-ра Павла Джуля. В наступних числах будуть також публікуватись статті українською мовою з престижевого журналу Американської Асоціяції. Невдовзі вийде у світ старанням УЛТПА незвичайно потрібний і вагомий український медичний словник.

Перед УЛТПА ще стоять великі завдання не тільки продовжувати світлу медичну спадщину попередників, але також піднести і достосувати її рівень до вимог сьогоднішнього часу. Не зважаючи на те, що українські лікарі є розкинені по всіх закутках Північної Америки, вони повинні продовжувати також традицію своїх попередників, включаючись у громадське життя у своїх поселеннях та підтримуючи інституції, які забезпечують розвиток спільних дій громади. Ми раді що живемо в часі, коли Україна стала вільною і незалежною, і маємо можливість спілкуватися з колегами в Україні для обопільного росту, професійного і громадського.

Надіємось що всі українські працівники охорони здоров'я, маючи на увазі ці завдання, включаться з новим творчим ентузіязмом в начеркнені праці Українського Лікарського Товариства.

По дальші інформації просимо звертатись на адресу: Adrian Baranetsky, M.D. UMANA News, P. O. Box 170, Short Hills, NJ 07078-0170; факс (201) 378-3981.

О. І. Пасічний, ЧСВВ — Єпископ Саскачевану

У середу, 22-го листопада ц.р., українці Вінніпегу з радістю та приємністю привітали наспілу з Риму вістку, що відомий, люблений і шанований у їх місті парох церкви св. Миколая, о. Корнило Іван Пасічний, ЧСВВ, іменований Єпископом Саскатунської Епархії. Два дні пізніше, у п'ятницю, 24-го листопада головний щоденник Вінніпеґу „Фрі Прес", приніс цю вістку на своїй четвертій сторінці, на першому місці та через усі шість шпальт, з більшою світлиною о. Пасічного та його усміхом, який усім у Вінніпезі загально відомий.

68-літній здоровий і в повній силі віку о. Корнило Іван Пасічний – типова дитина вінніпезьких піонерів-українців. Тут він побачив світ у березні 1927 року, тут зростав і ходив до школи і звідси 15-літнім юнаком вступив до Василіянського чину, три роки пізніше, у 1948 році, склавши вічні монаші обіти. З того моменту священичий шлях василіянина Корнила І. Пасічного пішов стрімко угору, — через студії схолястики у Ґлен Ков, ЗСА, теологію у Григоріянському інституті в Римі (бакалявреат 1952 р. і ліцензіят теології 1954 р.), у час яких був висвячений Архиєпископом Іваном Бучком 1953 року. Після чого пішли студії в університеті Оттави (маґістерка з відзначенням 1956р.), викладами схолястики для студентів (три роки) та професурою університету в 1965-67 роках, будучи водночас духовним асистентом Семінарії св. Духа у столиці Канади.

Різними етапами в згаданому часі виконував о. Корнило обов'язки душпастиря в парафії УКЦ у Кракові та Борщеві в Алберті, а теж у самій Оттаві. З добрим пером журналіста, о. Пасічний написав чимало статтей, а глибоке знання українсько історії й літератури дозволило йому повних десять літ бути редактором англомовного місячника оо. Василіян „Бікон", що виходить і досі.

Від 1985 року о. Корнило І. Пасічний, ЧСВВ, є парохом знаної та репрезентативної церкви св. Миколая при вул. Арлінґтон-Бенермен у Вінніпезі, що має прекрасний фронтон з-зовні і найкращий хор у всьому місті, але що важніше: має велику і щиро віддану йому громаду з старших і молодших парафіян, які іменування його прийняли з радістю, але й з прикрістю, що о. Корнило їх покине.

А.К.

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашої дорогої і незабутньої ДРУЖИНИ, МАМИ та БАБУСІ

бл. п.

АННИ (Нусі) з ПРИШЛЯКІВ СОКОЛЬСЬКОЇ

будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
в неділю 17-го грудня ц.р.
в українських католицьких церквах:

Св. Архистратига Михаїла в Гартфорді, Конн.;
Св. Священомученика Йосафата в Ню Бріттен, Конн.;
Соборі Входа в Храм в Норт Порті, Фла.

Про молитви за спокій душі покійної просить
муж Роман з дітьми.

Бажаю поділитися з приятелями і громадянством сумною вісткою, що мій БРАТ

бл. п.

АНДРІЙ БІЛИНСЬКИЙ

д-р прав, доцент і вчений, асистент в Інституті Східнього Права в Мюнхені, викладач в державному університеті в Мюнхені, професор Українського Вільного Університету, науковець, видавець, публіцист, колишній політичний в'язень польських і совєтських тюрем і концтаборів несподівано помер в Мюнхені 12-го листопада 1995 р. на 79-му році життя.

КЛАВДІЙ БІЛИНСЬКИЙ

ПОДЯКА

Дня 15-го січня 1995 р. відійшов у вічність на 85-му році життя наш найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДО (ДЬОДЬО), ВУЙКО І СВАТ

бл. п.
д-р мед.

РОМАН ГРАБ

З глибини серця ми вдячні всім рідним, приятелям і знайомим, які прибули на похоронні відправи, щоб віддати останню пошану покійному, за численні телефонічні, писемні й особисті вислови співчуття і слова потіхи.

Дякуємо за пожертви на Служби Божі, квіти та щедрі датки на добродійні цілі в пам'ять покійного.

Дякуємо о. Робертові Гіченсові і дияконові Артурові Дочичеві за відвідини покійного під час його недуги, за похоронні відправи в похоронному заведенні, в церкві св. Володимира, в Елизабеті, Н, Дж. і на цвинтарі св. Андрія С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Зокрема особливо глибока подяка парохові церкви св. Володимира в Елизабеті, Н. Дж. о. монс. Йосифові Федорикові за надзвичайно зворушливі й з цілого серця виголошені прощальні слова над домовиною покійного в церкві.

Наша щира подяка членам хору церкви св. Володимира в Елизабеті, Н. Дж. „Боян" під дириґентурою Наді Пінковської за гарно відспівану Панахиду в похоронному заведенні.

Дякуємо Ярославові Закалякові, голові хору „Боян" за теплі прощальні слова над домовиною покійного в похоронному заведенні.

Дякуємо Василеві Тершаківцеві, який зворушливо попрощав покійного від хору „Думка" в Ню Йорку, якого співосновником, довголітнім членом Управи і солістом був покійний.

Дякуємо д-рові Тарасові Шегединові за прощальні слова на тризні від Ґоловної Управи і Відділу в ЗСА Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

Щиря подяка Олені Мельничук, голові 24-го Відділу СУА в Елизабеті Н. Дж. за теплі прощальні слова на тризні, з гарними споминами про покійного.

Дякуємо д-рові Петрові Грицакові за добрі, прощальні слова про покійного на тризні від приятелів, пацієнтів і української громади в Елизабеті.

Ми дуже вдячні нашим дорогим сватам Михайлові й Олі Ковалям за їх добре серце і за велику фізичну та моральну поміч у нашім тяжкім горю.

Дуже дякуємо Надії (Ненсі) Гриб за її віддану і сердечну поміч під час недуги, похорону, в 40-ий день смерти покійного, а для мене за велику душевну піддержку.

Дякуємо похоронному заведенню Литвин і Литвин за дбайливе переведеня похорону.

НА КВІТИ:

Майор міста Елизабет, Н. Дж. Гон. Томас Данн, Іван Каліцун, Михайло й Ольга Ковалі, Марта і Роман Навроцькі, Аня Навроцька, The Advertising Dept. N.J., monthly, Parents Association of the Montclair Kimberley Academy, Middle School Foculty of the Kimberley Academy, Співпрацівники фірми Sandoz, Inc.

НА СЛУЖБИ БОЖІ:

(2) Юрій і Дарія Долинські, Адріян і Ляриса Долинські, суддя Роберт і Галя Челок, Михайло й Ольга Коваль, Йосиф і Марія Енусь, Роман Пиндус, Елизабет Налепа, Аліція Сенчі, д-р Остап і Віра Тершаківці, Ярослав і Ірена Закаляк, Т. Єрано з родиною.

НА ЦЕРКВУ СВ. ВОЛОДИМИРА В ЕЛИЗАБЕТІ, Н. Дж.

Ольга Граб	1, 000.00

НА МЕДИЧНИЙ ФОНД ДІТЯМ І МОЛОДІ — ЖЕРТВАМ ЧОРНОБИЛЯ UNWLA

Ольга Граб	400 дол.
Роман і Мотря Слоневські	150 -"-
Христина Воєвідка	100 -"-
Марта й Роман Навроцькі	100 -"-
д-р Тарас і Любов Шеґедин	100 -"-
Михайло й Ольга Коваль	30 -"-
Олена й Едвард Мельничук	25 -"-
Володимир і Слава Василак	25 -"-
Орест і Слава Загайкевич	25 -"-
24-ий Відділ СУА в Елизабеті, Н. Дж.	25 -"-
Разом	1,005 дол.

НА ФОНД ДІТЕЙ ЧОРНОБИЛЯ CCRF

др Ярослав і Софія Рожанковські	200 дол.
д-р Ігор і Марта Воєвідки	200 -"-
Богдан Боднар	200 -"-
д-р Юрій й Арета Барановські	100 -"-
Іриней і Анета Коваль	100 -"-
Анна й Ксеня Рошаковські	100 -"-
Ольга Смаль	100 -"-
Ярослав й Одарія Трешньовські	75 -"-
Роман й Оксана Трешньовські	50 -"-
Юрій і Дарія Долинські	50 -"-
д-р Юрій і Люба Стефанівські	50 -"-
Орест і Рома Черник	50 -"-
Розалія Бойчук	30 -"-
Наталія Крупська	30 -"-
Анна Федун	25 -"-
Богданна Мельничук	25 -"-
Юлія Полянська	20 -"-
Євген і Марія Осціславські	15 -"-
Надія Гриб	10 -"-
Іванна Бешко	10 -"-
Юлія Заблоцька	10 -"-
Разом	1,450 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

д-р Роман і Ольга Мороз	100 дол.
Роман і Аврелія Граб	100 -"-
Юрій і Мирослава Граб	100 -"-
Роман і Джені Граб	50 -"-
Александра Граб	50 -"-
Адріяна Граб	50 -"-
Юрій Граб	50 -"-
Олена й Едвард Мельничук	25 -"-
Орест і Слава Загайкевич	25 -"-
Лідія Крушельницька	25 -"-
Ярослав і Ірена Закаляк	20 -"-
Разом	595 дол.

Ділимося сумною вісткою, що 9-го листопада 1995 р. несподівано на 38-му році життя відійшов у вічність

бл. п.

ВАСИЛЬ КУШНІР

Залишив у глибокому смутку:

маму — ФАВРОНІЮ
брата — ІВАНА з родиною
дружину — ВІРДЖІНІЮ
синів — ДАВИДА, ВАСИЛЬКА і ІВАСЯ
кузинів, тету з родиною і стрийка з родиною в Україні.

ПОХОРОННА заупокійна Богослужба відбулася 14-го листопада 1995 р. в українській катедрі Непорочного Зачаття при Френклін вул. Філядельфія, а відтак на український цвинтар Пресвятої Діви Марії, Факс Чейс, Дженкінтовн, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Ділимося болючою вісткою з родиною і приятелями, що у вівторок 5-го грудня 1995 р. відійшла від нас у вічність наша найдорожча СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

ПАРАСКЕВІЯ КУЧМА

ПАНАХИДА в п'ятницю 8-го грудня 1995 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми при 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в суботу 9-го грудня 1995 р. о год. 9:30 ранку з того ж заведення до церкви св. Юра, а відтак на цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені в смутку:

сестра — КОРНЕЛІЯ КУЧМА
сестрінка — ДАРІЯ ЛЕСЬКІВ з родиною
сестрінки — ВОЛОДИМИР ЕЛИЇВ з родиною
— РОСТИСЛАВ ЕЛИЇВ з дружиною
братанок — МИРОСЛАВ КУЧМА з родиною в Україні.

Д-р П. Пундій — почесний член УЛТПА

В часі останнього лікарського з'їзду, що відбувся на Союзівці, оселі Українського Народного Союзу в Кергонксоні, Н. Й., 26-ий З'їзд делегатів Українського Лікарського Товариства Північної Америки наділив д-ра медицини Павла Пундія найвищим відзначенням — грамотою почесного члена УЛТПА за його довголітню працю для УЛТПА і українського народу.



Д-р П. Пундій (справа) отримує грамоту від д-рів Т. Трусевича (зліва) і П. Джуля.

Незвичайно приємно інформувати українське громадянство в діяспорі і в Україні про життєві і наукові осяги друга гімназійних часів, про його вклад у громадське і культурне життя народу.

Д-р Павло Пундій народився 14-го квітня 1922 року в селі Косів, Чортківського повіту, Тернопільської области. Зустрілись ми у вересні 1935 року в першій клясі нового типу гімназії Українського Педагогічного Товариства „Рідна Школа" ім. Маркіяна Шашкевича в Чорткові. Перші моменти вступу до гімназії — зустрічі з товаришами, зустріч з учителем, опікуном кляси, на цій першій офіційній годині-лекції знайомства ніколи не забуваються. Як сьогодні, після півстоліття, бачу всіх товаришок і товаришів, на своїх місцях. Молоденький гімназист середнього росту сів у передній лавці, що була близько до стола викладача-учителя. Із серйозним виглядом обличчя, що було притаманне йому весь час по сьогодні, на виклик учителя зголосив своє ім'я — Павло Пундій. Лагідної вдачі, товариський, любив жартувати і творив приятелів у зустрічі з товаришами, подібними до його спокійної, ділової і приятельської поведінки. Зорганізованість, точно визначений час на науку і розвагу, пильність і обов'язковість виконання завдань поставили його між першунів науки в гімназії в Чорткові і Станиславові (тепер Івано-Франківське).

Після закінчення гімназії студіював медицину у Львові, а закінчив після війни в Ерлянґені, Німеччина. З дружиною Дарусею і трьома дітьми виеміґрував до ЗСА. Після дворічної резидентури працював залізничним лікарем в Чикаґо аж до відходу на емеритуру в 1988 році.

Д-р П. Пундій наполегливою і кропіткою працею так у професійному, як і в громадському житті, а особливо УЛТПА, своїм спокійним і розважним підходом до всіх проблем товариства і громади зайняв місце одного з головних філярів стійкости, сили і творчого духа товариства. Не партикулярність, а загальне національне добро було для нього вершинною ідеєю і для тієї ідеї присвячував всю свою наукову і громадську працю і служить їй по сьогоднішній ден.

Д-р Пундій довголітній член Головної Управи УЛТПА, архівар і директор його бібліотеки, член редакційної колеґії „Лікарського Вісника", укладач і видавець „Українського медичного архіву", член редакційної колеґії „Матеріяли до історії української медицини" (том І і ІІ), генеральний секретар Світової Федерації Українських Лікарських Товариств, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка, багато років меценат Енциклопедії Українознавства, Гарвардського Проєкту, Фундації Підтримки Дипломатичних Представництв України.

Тринадцять книг „Українського медичного архіву" присвячені видатним українським лікарям, окремі числа присвячені 60-річчю заснування Тайного Університету у Львові, 25-літтю Українського Лікарського Товариства (УЛТ) у Львові, створенню Українського Шпиталю ім. Андрея Шептицького. Український бібліографічний довідник, який підготував д-р П. Пундій — перша такого роду праця в історії української культури і науки.

Д-р Павло Пундій скромно називає себе архіварем і бібліотекарем, але як пише про нього і його унікальні праці голова Лікарської комісії НТШ, дійсний член НТЙ у Львові Ярослав Ганіткевич у газеті „Народне Здоров'я" (червень 1992 року, Львів, Україна), у розділі „Постаті української медицини" (до 70-ліття народження П. Пундія) „д-р Павло Пундій дослідник і хранитель української медицини".

На третьому конґресі СФУЛТ в 1990 році, вперше на українській землі, П. Пундій представив доповідь „Наукова та громадська діяльність українських лікарів у діяспорі".

Д-р Юліян Мовчан у журналі „Нові Дні" (травень 1987) в статті „65-ліття д-ра Павла Пундія — лікаря, публіциста, бібліографа" навів уривок статті покійного вже сьогодні добре всім відомого громадського діяча і публіциста ред. Івана Кедрина, який у „Свободі" з 11-го лютого 1983 року писав: „З усіх творів, які вийшли за час перебування д-ра Пундія на становищі архіваря і скарбника УЛТПА, видно подиву гідну відданість цього лікаря-громадянина архівно-медичної праці... Праця д-ра Павла Пундія варта найбільшого признання і заохоти".

В тій же статті д-р Ю. Мовчан навів погляд бібіографа д-ра Максима Бойка, який у „Свободі" з 16-го жовтня 1985 року писав: „Українське Лікарське Товариство Північної Америки вдоволене, що має такого 'архіваря', як д-р Павло Пундій. Він називає себе скромно 'архіварем', а на ділі він щось більше: він історик українського лікарського руху, що так дуже цінне, бо треба записати в історії ролю українських лікарів у наших національних змаганнях".

Життєві, професійні, громадські і наукові успіхи д-р Пундій завдячує не в малій мірі своїй ніжної вдачі дружині Дарусі, з якою виховали своїх четверо дітей і всі вони закінчили медичні студії. Найстарший син Осип — лікар внутрішніх недуг, молодший Андрій — психіятр, старша дочка Христя — офтальмолог, а молодша Ляриса — оптометрист. Коли всі четверо дітей закінчили студії і почали працювати по своїх спеціяльностях, родину Павла стрінула трагедія. Дружина Даруся після довготривалої серцевої недуги відійшла у вічність.

Після кількох років самітности д-р Павло Пундій одружився з Орисею Вітковською, вдовою по нашому спільному товаришеві і другові, незвичайно активному членові УЛТПА д-рові Антонові Вітковському, у якої є син Роман — лікар анестезіолог, а дочка Орляна — адвокат. Повдовілі д-р Павло і Орися стали подругами дальшого життя, гармонійно співжиючи, одно другому допомагають, а колеґа Павло, хоч вже на емеритурі, не перестає працювати для товариства, громади і науки.

Про працю і життя д-ра П. Пундія не можна всього в одній статті написати. Але подаючи нашій спільноті цей інформаційний допис про друга гімназійних часів, значить з часу минулого півстоліття не лише ми лікарі, але вся наша спільнота дякує долі, що посилає нашому народові таких працьовитих громадських і культурних діячів, як д-р П. Пундій, бож це ті діячі, які є двигунами суспільства, що рухають плесо громадського життя і пишуть хроніку його неповторних подій.

Д-р Степан Ворох

Різдвяний дарунок — нові книжки Олександри Мудрої

Про Олександру Мудру — вчительку з Чикаґо писала „Свобода" в цьому році з нагоди її 25-річної праці в „Рідній Школі". Вчителька Леся Мудра відома і як громадська діячка і журналістка з 20-річним стажем, і поетеса.

Протягом 90-их років вона видала тут, в Америці, та Україні сім (в тому числі дві в цьому році) дитячих віршованих книжечок у співавторстві з відомими мистцями з України Юрієм Віктюком, Олегом Цоєм, Олегом Шупляком, Володимиром Павликом. Це — „Ковчег Ноя", „Створення світу", „Неопалима купина", „Український тиждень", „Чари Свят-Миколаївської ночі", „А я собі співаю". Більшість з їх накладу вона подарувала дитячим закладам в Україні під час своїх поїздок туди.

Але до цього часу О. Мудра не була знана як лірична поетеса. І ось вийшов її збірник — „З тобою, мій краю" (Тернопіль, „Поліграфіст", 1995, 207 с.).

Два його розділи —„Запах липи" і „Пам'ять серця" — це лірика, вірші про кохання і пов'язане з ним страждання, про Батьківщину, рідних, природу. Так, це теми на які пишуть всі поети — початківці, зрілі, видатні. Проте Лесина лірика настільки щемно-жіночна, з індивідуальними відчуттями і переживаннями, що сприймається свіжо і неповторно.



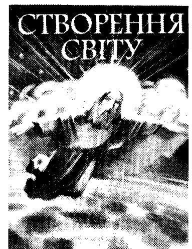
Друга частина збірника — це присвяти діячам діяспори і України, ювілярам, священикам, активістам Українського Золотого Хреста, де авторка багато років працює, а також вірші, написані з нагоди тих чи інших подій з життя Чикаґської громади. Десятки наших людей знайдуть (надіємось, з приємністю) тут посвяти, оди чи жартівливі вірші в їхню честь навіть з їх фотокарточками (всього їх 80 у збірнику). Недарма у післямові член Спілки письменників України, доктор філології Роман Гром'як пише: „Ось чому я потрактовую писання Олександри Мудрої як документи культурно-освітнього життя українців Америки... Авторка підсумовує зроблене, звітується перед земляками і рідиним краєм. Вона не відцуралась рідного слова, не посоромилась вийти на люди з ним у віршованій формі. Ритмічно зорганізоване слово швидко проникло в душі її читачів". Це ствєрджує одна з них, вчителька із Бродів (Україна) Надя Мазурок у присвяті гості з Чикаґо:

„Не знаю, що у Вас
мудріше:
душа, чи розум, чи
свята любов"...

Оця любов, — на нашу думку — і є виправданням деяких наївностей, недосконалості технічної, а також невдалих мовних редакторських поправок.

В цілому провідна ідея збірника — це туга за Батьківщиною, її присутність, що ні на хвилину не залишала О. Мудру за 50 років життя за океаном.

„Створення світу" (Львів, „Край", 1995) — це друге, доповнене видання книжечки для дітей, ілюстроване Володимиром Павликом. (Перше видання, 1991 року, ілюстрував Юрій Віктюк).



Видання благословив Верховний Архиєпископ Мирослав Любачівський, що засвідчено на першій сторінці: „Високоповажна пані Олександро! Оцим благословляю видання Вашої книжки для дітей під титулом „Створення світу" та виражаю велику надію, що ця книжечка принесе велику користь для наших дітей та молоді" (Львів, 3 серпня 1994 р.). Її також благословили два чикаґських владники — Михаїл Вівчар, ЧНІ та Іннокентій Лотоцький, ЧСВВ.

Отож у книжечці у віршованій формі розповідається про сім днів, в які, згідно з біблейськими оповіданнями, Господь створив всесвіт: воду, землю, світила, рослинність, живність, людину. Разом з високохудожніми малюнками Володимира Павлика книжка становить привабливе доповнення до підручника релігії для молодших клясів.

„А я собі співаю" (Тернопіль, „Лілея", 1995) збірничок 20-ти пісень для малят і школярів на слова О. Мудрої. Кілька пісень присвячено матерям („Твої руки мов білі лілеї, твої очі — мов моря смарагд"...). Не обділила авторка і батьків, включивши „Пісню про Свято Батька". Тут і „Колискова", і відомий уже „Український Тиждень" і „Марш школярів", і „Пісня про святого Миколах", і „Вальс дебютанток" та інш.



Музику в більшості написав композитор з України Василь Подуфалий (він же упорядник і редактор збірника), а ілюстрував — Олег Шупляк. Кілька мелодій створено самою авторкою.

Збірничок „А я собі співаю" адресований насамперед дітям, а також батькам, вихователям садочків, вчителям „Рідної Школи". Показово, що слова цих пісень, а інколи і мелодії творились переважно на лекціях, які провадила автор в „Рідній Школі" у Чикаґо, або в садочку „Звіночок" при парафії святих Володимира і Ольги.

Для тих читачів, що цінують рідне слово, мають сантимент до батьківського краю, слідкують за громадським життям на Американському континенті, виховують дітей і внуків, чи не найліпшим дарунком буде поетичне слово О. Мудрої, висловлене в її названих вище нових книжках. (Тел.: (312) 942-0985, у вікенд. Адреса: Alexandra Mudra, 2149 W. Superior St., Chicago, ILL., 60612).

Лідія Корсун

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ 15-го ГРУДНЯ 1995 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори 42-го Відділу ім. Т. Шевченка відбудуться о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Hope Ave. Просимо членів взяти участь. Зближається кінець року, просимо свої членські владки вплатити по зборах. Приєднуйте нових членів до Українського Народного Союзу! — В. Марущак, рекр. секретар.

ПРОДАН Tel.: (416) 252-3399 Fax: (416) 503-4033

ПАЧКА-2

Мука	10 кг
Цукор	4 кг
Риж	10 кг
Олія	6 літр.
М'ясні консерви	1 кг
Маргарина	1 кг
Макарони	1.8 кг
Приправа до зупи	500 г
Розчинна кава	200 г
Чай	100 пач.
Зубна паста	75-100 г
Аспірина	100 шт.

ВАГА 34.7 кг - 76.3lbs
Ціна $114
* Ціна включає доставу
* Усі продукти з Канади

29 Jutland Road, Etobicoke, ON. M8Z 2G6 Canada

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ

US $	$ TO UKRAINE CAN $
100.00	20.00
200.00	30.00
300.00	40.00
400.00	50.00
500.00	60.00

Встановлюємо печі та кондиціонери в Торонто та -Україні

УВАГА! УВАГА!
Можливість додаткового заробітку для підприємливих людей
Придбайте оголошення для „Свободи" або Українського Тижневика (The Ukrainian Weekly)
Ваша винагорода базуватиметься на сумі за зібрані оголошення. Необмежені можливості для осіб, які є готові присвятити свій час і досвід.
За деталями просимо звертатися до:
Адміністрації „Свободи" Відділ оголошень — Марії Шепарович
30 Montgomery St.
Jersey City, N. J. 07302
Tel.: (201) 434-0237

Іван Огієнко
ПОЧАТКИ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ
Київ, 1993. -- 128 с.
Ціна $5.35 + $1.00 за пересилку
Унікальне малоформатне кишенькове видання, призначене передусім для бібліофілів, колекціонерів, усіх шанувальників вишуканого друкованого слова та висохудожнього поліграфічного оформлення.
Чек або грошовий переказ просимо присилати на адресу:
SVOBODA BOOKSTORE
30 Montgomery Street
Jersey City, NJ 07302
Мешканців Ню Джерзі просимо додати 6% податку.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550
НА РІЗДВ'ЯНІ СВЯТА: КУТЯ, МАК, ГРИБИ, СВЯТОЧНІ КАРТОЧКИ, КОЛЯДИ (касетки, платівки). ВИСИЛАЄМО ПОШТОЮ.

* ПОСЛУГИ *

Ювелірна крамниця
"Icon"
продає та купує ікони має коралі, сувеніри, направляє годинники та ювелірні речі.
230 East 14th St.
New York, NY 10003
Tel.: (212) 982-3488

* FUNERAL DIRECTORS *

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555

HURYN MEMORIALS
ВИРОБЛЯЄМО НА ЗАМОВЛЕННЯ ТА ВМОНТОВУЄМО НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТИ
ПАМ'ЯТНИКИ
в околиці Ню Йорку, включаючи цвинтарі: св. Духа в Гамптонбургу, Н. Й., св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., Пайн Буш в Кергонсоні та Глен Спей, Н. Й.
Ми пропонуємо особисті послуги та поради у Вашому домі.
За двомовним представником слід телефонувати:
HURYN MEMORIALS
P. O. Box 121
Hamptonburgh, N. Y. 10916
Tel.: (914) 427-2684
Fax: (914) 427-5443

* ПРАЦЯ *

UKRAINE-PAC
(201) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

* ПОСЛУГИ *

$ 35,000/YR. INCOME potential.
Reading books. Toll Free
(1) 800-898-9778
Ext. R -1871 for details.

В УКРАЇНУ. МОЛДОВУ. БІЛОРУСЬ. РОСІЮ. КРАЇНИ ПРИБАЛТИКИ. КАЗАХСТАН. КІРГІЗІЮ. УЗБЕКІСТАН. ТАДЖИКІСТАН. ТУРКМЕНІЮ.

ПАКУНКИ ЛІТАКОМ ТА КОРАБЛЕМ
Підбираємо пачки з Вашої хати.
Телефонуйте сьогодні!

ГРОШІ ДО РУК АДРЕСАТА
Доставка 3 - 14 днів.
Експрес-доставка 24 - 48 годин.

ХАРЧІ З КАТАЛОГУ
Понад 100 видів продуктів. Доставка 1 - 4 тижнів.
Замовляйте наш безкоштовний каталог.

ПОНАД 500 ТИСЯЧ ВДОВОЛЕНИХ КЛІЄНТІВ
1-800-361-7345
MEEST CORPORATION, INC.
97 Six Point Road, Toronto, Ontario, Canada, M8Z 2X3
Tel.: (416) 236-2032
MEEST-AMERICA, INC.
817 Pennsylvania Ave.,
Linden, New Jersey, USA, 07036
Tel.: (908) 925-5525
MEEST-KARPATY, INC.
2236 West Chicago Ave.,
Chicago, Illinois, USA, 60622
Tel.: (312) 278-7353

Різдв'яний
УВАГА!
ХАРЧОВИЙ НАБІР № 21

1.	М'ясні вироби	4.4 lb
2.	Salami	2.2 lb
3.	Мед	2.2 lb
4.	Джем з полуниць	0.97 lb
5.	Цукерки шоколадні	1.1 lb
6.	Сир твердий	0.66 lb
7.	Чай гранульований	0.88 lb
8.	Кава мелена	1.1 lb
9.	Згущене молоко	1.77 lb
10.	Печиво до чаю	1.1 lb
	Загальна сума	$55.00

